

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Педагогічний факультет

Кафедра соціальної педагогіки та соціальної роботи

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
СОЦІАЛЬНЕ ПРОГНОЗУВАННЯ І ПРОЄКТУВАННЯ

Освітня програма Соціальна робота
Спеціальність 231 Соціальна робота
Галузь знань 23 Соціальна робота

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 2 від “27” вересня 2023 р.

м. Івано-Франківськ – 2023 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Соціальне прогнозування і проектування
Освітня програма	Соціальна робота
Спеціальність	231 Соціальна робота
Галузь знань	23 Соціальна робота
Освітній рівень	бакалавр
Статус дисципліни	вибіркова
Курс/семестр	4/7
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції – 24 год. Семінарські заняття – 36 год. Самостійна робота – 120 год.
Мова викладання	українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua

2. Опис дисципліни

Мета та цілі курсу:

Мета дисципліни полягає у підготовці студентів до практичної реалізації основних функціональних обов'язків фахівця з соціальної роботи щодо здійснення прогнозування та проектування соціальних програм у професійній діяльності спільно з медичними працівниками, педагогами, психологами, юристами та представниками інших професій.

Після вивчення дисципліни студенти повинні знати:

- сутність прогнозування та проектування соціальних програм та їх функцій;
- принципи та методи соціальних проектів у соціально-педагогічній діяльності;
- умов організації соціально-педагогічних проектів з різними категоріями клієнтів.

На основі цих знань повинні бути сформовані уміння:

- застосовувати проектний підхід у соціально-педагогічній роботі;
- розробляти діагностичний інструментарій для визначення соціальних проблем;
- розробляти проекти різного типу;
- здійснювати моніторинг і оцінювання стану проекту, що реалізується;
- застосовувати сучасний інструментарій управління проектами в соціально-педагогічній діяльності;
- узагальнювати кращий досвід соціального проектування і застосовувати його у власній діяльності;
- приймати науково обґрунтовані рішення щодо управління проектами та забезпечувати їх виконання.

Компетентності:

Інтегральна - Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та

практичні проблеми у соціальній сфері або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів соціальної роботи і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні:

1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
6. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
11. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
13. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

Спеціальні:

2. Здатність прогнозувати перебіг різних соціальних процесів.
3. Знання і розуміння нормативно-правової бази стосовно соціальної роботи та соціального забезпечення.
5. Здатність до виявлення, соціального інспектування і оцінки потреб вразливих категорій громадян, у тому числі які опинилися в складних життєвих обставинах.
17. Здатність виявляти і залучати ресурси інших Фахівців, соціальних інститутів, державних та приватних установ та організацій для виконання завдань професійної діяльності
20. Здатність до сприяння підвищенню добробуту і соціального захисту осіб, здійснення соціальної допомоги та надання підтримки тим, хто перебуває у складних життєвих обставинах.
22. Здатність оперативно вирішувати нестандартні (кризові) ситуації і вживати заходи, адекватні ситуації в межах своїх повноважень.

Програмні результати навчання:

1. Здійснювати пошук, аналіз і синтез інформації з різних джерел для розв'язування професійних і встановлювати причинно-наслідкові зв'язки між соціальними подіями та явищами.
11. Використовувати методи профілактики для запобігання можливих відхилень у психічному розвитку, порушень поведінки, міжособистісних стосунків, для розв'язання конфліктів, попередження соціальних ризиків та складних життєвих обставин.
19. Виявляти сильні сторони та залучати особистісні ресурси клієнтів, ресурси соціальної групи і громади для розв'язання їх проблем, виходу із складних життєвих обставин.

3. Структура курсу

№	Тема	Результати навчання	Завдання
1.	Модуль 1. Сучасні концепції соціального прогнозування та проектування Тема 1. Генеза проблеми соціального прогнозування та проектування та стан її розробки	Історичний розвиток соціального проектування як науки. Зв'язок соціального проектування з іншими науками та галузями суспільної практики. Місце соціального проектування в системі педагогічних наук. Сутність поняття «соціально-проектування».	Опрацювання теоретичних питань, виконання завдань семінару
2	Тема 2. Сутність феномена соціального прогнозування та проектування та його зміст.	Аналіз підходів до визначення поняття «проектування». Сутність та зміст проектування. Ознаки соціально-проектної діяльності. Специфіка соціального проектування у провідних вимірах суспільства.	Опрацювання теоретичних питань, виконання завдань семінару
3	Тема 3. Методологічні принципи дослідження соціального прогнозування та проектування	Принципи соціального проектування: об'єктивність, принцип історизму, принцип міровизначення. Методологія проектування.	Опрацювання лекційного матеріалу. Підготовка до практичного заняття, вибір завдання, створення презентації за темою завдання.
4	Модуль 2. Соціальне прогнозування як багаторівнева система. Тема 4. Ціннісно-вольовий рівень соціального прогнозування	Поняття системності. Відношення «потреба-інтерес-цінність». Визначення понять: потреба, інтерес, цінність. Характеристика соціальних проектів. Взаємозв'язок понять потреба, інтерес, цінність в системі соціального проектування. Характеристика рівнів соціального прогнозування. Напрями соціальних проектів.	Опрацювання лекційного матеріалу. Підготовка до практичного заняття, вибір завдання
5	Тема 5. Концептуальний рівень соціального прогнозування	Процес розгортання ідеї як провідної духовної форми відображення об'єктивної соціальної дійсності та творення нового. Атрибути соціально значущих проектних потреб. Значення соціальної філософії для розвитку соціального проектування як науки.	Опрацювання теоретичних питань, виконання завдань семінару
6	Тема 6. Перцептуальний	Поняття проектної перцепції. Сукупність способів трансляції	Опрацювання лекційного матеріалу.

	рівень соціального прогнозування	соціально-проектного мислення та його результатів (ідей, концепцій, проектів).	Підготовка до практичного заняття, вибір завдання, створення презентації за темою завдання.
7	Модуль 3. Закономірний характер розвитку соціального проектування Тема 7. Взаємозв'язок суспільних потреб і державних інтересів як інтегруюча закономірність становлення і розвитку соціального проектування	Визначення понять «суспільні потреби», «державні інтереси». Розгляд взаємозв'язку «громадське суспільство-держава». Інтеграція соціально-громадської самоорганізації у державні інтереси як синтезу всезагального, особливого та одиничного. Складові закономірності соціального проектування: об'єктивність, внутрішність, суттєвість, всезагальність, повторюваність, необхідність. Фази розвитку соціального проектування.	Опрацювання лекційного матеріалу. Підготовка до практичного заняття, вибір завдання, створення презентації за темою завдання.
8	Тема 8. Особливості прояву взаємозв'язку суспільних потреб і державних інтересів на різних етапах становлення і розвитку соціального проектування	Моделі відновлення взаємозв'язку суспільних потреб і державних інтересів у процесі становлення і розвитку соціального проектування: звичаєво-автократичний етап становлення соціального проектування; конституційно-ліберальний етап розвитку соціального проектування; конституційно-демократичний етап розвитку соціального проектування.	Опрацювання теоретичних питань, виконання завдань семінару
9	Тема 9. Структура, компоненти та фактори успішної реалізації проекту.	Концепції соціального проектування. Поняття структури. Поняття проекту. Логіка проектування в соціальній роботі. Мета та завдання проекту. Системний підхід в проектуванні соціальної роботи. Компоненти та фактори реалізації проекту.	Опрацювання лекційного матеріалу. Підготовка до практичного заняття.

4. Система оцінювання курсу

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Семінарське заняття	(5-бальна шкала оцінювання) Загальна кількість балів - 25
Самостійна робота	10
Контрольна робота	15
Екзамен	50
Максимальна кількість балів	100

5. Оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу	<p>Вид контролю – іспит.</p> <p>Максимальна оцінка – 100 балів, з них:</p> <p>50 балів за написання письмового екзамену</p> <p>25 балів за поточне оцінювання</p> <p>15 балів – за контрольну роботу та</p> <p>10 балів – самостійну роботу.</p> <p>По завершенні теоретичного навчання середнє арифметичне усіх отриманих оцінок на семінарських заняттях 5-бальній шкалі множиться на ваговий коефіцієнт 5, відповідно – максимальний бал за усі отриманні заняття у підсумку може скласти 25 балів.</p>
Вимоги до письмової роботи	Концептуально конкретне й емпірично верифіковане висвітлення питань і завдань.
Семінарські заняття	Максимальна оцінка – 50 балів (25+15+10)
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання 50 % завдань

6. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Мультимедіа, лабораторії, комп'ютери та інше
Література:	
<p>Опорні конспекти лекцій.</p> <p>Ресурси у системі дистанційного навчання.</p> <p>Силабус дисципліни.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бутченко Т.І. Визначення сутності цінностей як фактор соціально-політичного проектування / Культурологічний вісник: Науково-теоретичний щорічник Нижньої Наддніпряниці. Вип. 22. Запоріжжя, 2009. С. 98-103. 4. 2. Бутченко Т.І. Випереджальне відображення: генеза та роль на різних етапах еволюції матерії / Гуманітарний вісник Запорізької державної інженерної академії: зб. наук. праць. Вип. 33. Запоріжжя, 2008. С. 130-139. 3. Бутченко Т.І. Дороговкази розвитку конституційно-демократичного типу соціально-політичного проектування в сучасну добу / Гілея (науковий вісник): зб. наук. праць. Вип. 45 (№ 3). К., 2011. С. 400-409. 4. Бутченко Т.І. Етатично-демократичний етап розвитку соціально-політичного проектування / Гуманітарний вісник Запорізької державної інженерної академії: зб. наук. праць. Вип. 41. Запоріжжя, 2010. С. 110-121. 	

5. Бутченко Т.І. Зміст поняття «державний інтерес» / Матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції з питань патріотичного виховання молоді 26-27 листопада 2009 року. Запоріжжя, 2010. С. 346-349.
6. Бутченко Т.І. Зміст поняття «проектування» / Гуманітарний вісник Запорізької державної інженерної академії: зб. наук. праць. Вип. 34. Запоріжжя, 2009. С. 124-134.
7. Бутченко Т.І. Зміст поняття «соціально-політичне проектування» / Збірник тез наукової конференції студентів, аспірантів та молодих вчених 2009 р. Запоріжжя: Запорізький національний університет, 2009. С. 450-451.
8. Бутченко Т.І. Зняття суб'єкт-об'єктної опозиції як фактор соціально-політичного проектування / Культурологічний вісник: Науково-теоретичний щорічник Нижньої Наддніпрянщини. Вип. 23. Запоріжжя, 2009. С. 118-124.
9. Бутченко Т.І. Інтеграція людства як соціально-політичний проект сучасності / Нова парадигма: альм. наук. праць. Вип. 65. Ч. 2. К., 2007. С. 112-118.
10. Бутченко Т.І. Механізм соціально-політичного проектування: принципи функціонування / Соціальна перспектива та регіональний розвиток: філософія, політика, соціологія. зб. наук. праць. Вип. 4. Запоріжжя, 2010. С. 184-189.
11. Бутченко Т.І. Міф як фактор соціально-політичного проектування / Культурологічний вісник: Науково-теоретичний щорічник Нижньої Наддніпрянщини. Вип. 21. Запоріжжя, 2008. С. 98-103.
12. Колот А.М. Мотивація, стимулювання й оцінка персоналу: Навч. посібник. – К., 2008.
13. Кредісов А.І., Панченко Є.Г., Кредісов В.А. Менеджмент для керівників. – К., 2009. Стратегія планування: Підручник для громадських організацій / гол. ред. Холуйко О.В. Львів, 2008.
14. Тян Р.Б, Холод Б.І., Ткаченко В.А. Управління проектами: Підручник. К.: Центр навчальної літератури, 2003.

7. Контактна інформація

Кафедра	Кафедра соціальної педагогіки та соціальної роботи м. Івано-Франківськ, вул. Бандери, 1 каб. 802 тел. (0342) 57-00-05 kspsr@pnu.edu.ua
Викладач	Лемко Галина Іванівна
Контактна інформація викладача	+380982278480 halyna.lemko@pnu.edu.ua

8. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	<p>Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету: -Кодекс честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»</p> <ul style="list-style-type: none">-Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі студентів ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»-Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»-Положення про запобігання академічному плагіату у ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”-Склад комісії з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”-Лист МОН України “До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності”. <p>Ознайомитися з даними положеннями та документами можна за посиланням: https://pnu.edu.ua/положення-прозапобігання-плагіату/</p>
Пропуски занять (відпрацювання)	<p>Можливість і порядок відпрацювання пропущених студентом занять регламентує «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника ” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) (див. ст. 4.).</p> <p>Ознайомитися з положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативнідокументи/polozhenja/</p>
Виконання завдань пізніше встановленого терміну	<p>Можливість і порядок відпрацювання пропущених студентом занять регламентує «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника ” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) (див. ст. 4.).</p> <p>Ознайомитися з положенням можна за посиланням:</p>

	https://nmv.pnu.edu.ua/нормативнідокументи/polozhenja/
Невідповідна поведінка під час занять	Невідповідна поведінка під час заняття регламентується рядом положень про академічну доброчесність (див. вище) та може призвести до відрахування здобувача вищої освіти (студента) «за порушення навчальної дисципліни і правил внутрішнього розпорядку вищого закладу освіти», відповідно до п.14 «Відрахування студентів» «Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів вищих закладів освіти» - ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативнідокументи/polozhenja/
Додаткові бали	Отримання додаткових балів за дисципліною можливе в разі виконання індивідуальних завдань, попередньо узгоджених з викладачем. Перелік індивідуальних завдань міститься у навчальній програмі до курсу.
Неформальна освіта	Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується «Положенням про порядок зарахування результатів неформальної освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №819 від 29.11.2019) - https://nmv.pnu.edu.ua/нормативнідокументи/polozhenja/

Викладач

Лемко Г.І.